

Qinerseq nakasuup paavani kræfteqarneq

Kræft i Prostata

Imarisai

Saqquimmersitsisoq: Neriuffuit Kattuffiat * 2016

Ilusaa siuleq, naqiternera siulleq

Ilioraasoq: ReneDesign

Assit: Johanne Olsen

Quppersaakkamit uuminnga nutsigaq: Kræft i Prostata

Nutserisoq: Else Noahsen Olsen

Kukkunersiuisoq: Johanne Olsen

- 4** Aallaqqqaasiut
- 6** Qinerseq nakasuup paavani kræftip malunniutai qanoq ittuuppat?
- 7** Qanoq misissuisoqassava?
- 11** Qanoq napparsimatigaanga?
- 13** Qinersimi nakasuup paani kræfti sumiissusersisaq qanoq katsorsarneqartarpa
- 18** Qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaattumik qanoq katsorsaasoqartarpa?
- 24** Katsorsaariaatsinik allanik peqarpa?
- 27** Katsorsartinneq naammassippat qanoq pissaanga?
- 29** Ajorunnaarsinnaavunga
- 30** Kræftimi peerneqarsinnaanngippat?
- 32** Atoqateqartarnerami
- 35** Sooq qinerseq nakasuup paavani kræfteqalersoqartarpa?
- 36** Nammineerlunga qanoq iliorsinnaavunga?
- 39** Oqaatsit allattukkat
- 41** Suut allat aamma atuarsinnaavakka?
- 42** Sumi siunnersorneqarnissannik ikiorneqarsinnaavunga?
- 43** Qinerseq nakasuup paavaniittooq (prostata)

Aallaqqaasiut

PROPA - Qinerseq nakasuup paavani kræfteqartut peqatigiiffiat
Qinerseq nakasuup paavaniittooq

Kræftimik nappaatip suussusersinera inunnut amerlanernut tupan-nartumik kinguneqartarpoq. Qisuariaatsit assigiinngitsorujussuupput. Amerlasuut annilaangerujussuarmik tikinneqartarput, inuunerminnik navianartorsiortitsisinnaasumik nappaateqalernertik pillugu. Nappaatip suussusersinera inuit ilannut iliuuseqarnissamik sapilersitsisarpoq, tassani pissutaasarpooq suut tamarmik tassanngaannaq siumut takuneqarsinnaangitsutut aamma ingasappallaartutut misinnartarmata. Allat nappaammik qaangerniarnissaanut katsorsarneqarnissaminnullu pilersaarusiorlutik aallartittarput.

Una atuagaaraq nappaat katsorsartinnerlu pillugit apeqqutigisannik arlaqartunik aallerfigineqarsinnaavoq.

Aamma tassani sumi siunnersorneqarsinnaaneq allanullu ilittut nappaateqartunut attaveqarsinnaanerit atuarsinnaavat.

Qinerseq nakasuup paavaani kræfteqarneq nappaataavoq sualuttoq. Angutini amerlanerni nappaat pilertiartortarpoq arriitsumik, aamma ukiut 10-15-init qaangiutereeraangata tinuneq malunniuttarluni imaluunniit siaruaattarluni. Inuit ilaanni sukkanerusumik nappaat pilertiartortarpoq.

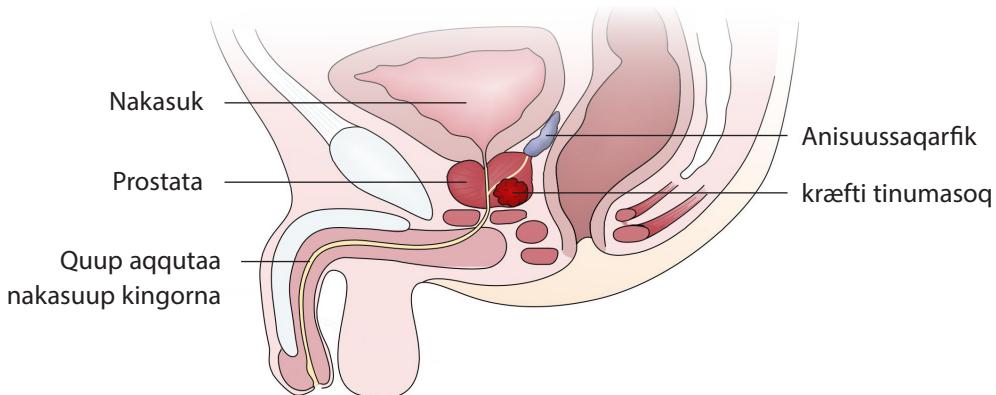
Nappaatit atugaaneri assigiinngillat, taamaattumik nappaatit pillugu apeqquteqarfigisinnaasatit tassaapput nakorsat peqqissaasullu ilinnik katsorsaasut, taakku nappaativit qanoq ittuuneranik akissuteqarfigil-luarnerusinnaavaatsit.

November 2013

Qinerseq nakasuup paavani kræftip malunniutai qanoq ittuuppat?

Qinerseq nakasuup paani kræfteqarnermi malunniutit allanngorartuu-sarput, aammalu anikikkajuttarlutik

Quiniarnermi ajornartorsiuteqarneq qasungasumik qinngornilimmik, quikulanerit, aamma nakasuup imaaarluarsinnaannginneranik malus-sarniartarneq nappaammut malunniutaasinnaasarput. Qaqtiguinnarli quumi anisuumiluunniit attaqartarpooq.

Aamma angutini kræfteqanngitsuni quiniarnermik ajornartorsiuteqartarneq nalinginnaasuusarpoq.

Qinerseq nakasuup paani kræfti avataatungaaniittunut siaruaassinnasaarpoq, imaluunniit timip pisataanut allanut aakkut aamma imerajuup taqaasigut siaruaassinnalluni, taamaattoqartillugulu malunniutit tassanngaanniat pilersinnaasarput.

Qinerseq nakasuup paani kræfti qinersini silarlerni pilikkajunneresarput, taamaammallu tinuneq quup aqqutanut kiggigunneq ajorput, tinunertulli ajuunngitsutut angissuseqartarluni.

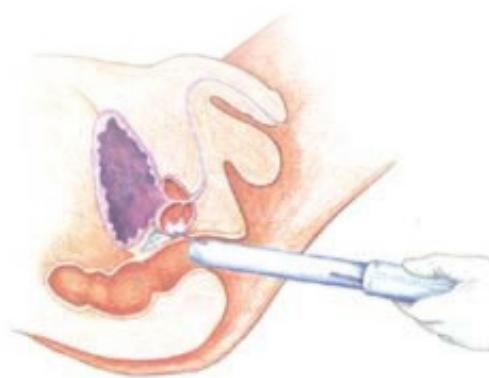
Taamaattumik amerlasuut qinerseq nakasuup paani kræfteqartut malunnaateqarneq ajorput.

Qanoq misissuisoqassava?

Nappaatip suussusersinnginnerani misissortinnerit arlallit ingerlat-tariaqarput. Inussat atorlugit misissuineq, aaversinneq, timip iluanik misissuineq, maligaasat tusaaneqarsinnaanngitsut atorlugit (ultralyd) misissugassanik peersineq, aamma assinngorlugit misissuinerit, (Scanninger) assinngorlugit misissuinerit qinerseq nakasuup paani kræfte-qartoqarneranik paasinianermi pingaaruteqartarpooq. Taakkulu aamma katsorsartinnerup naammassereernerani nappaatit nakkutiginerani atorneqartarlutik.

Inussat atorlugit misissuineq

Prostata qinersiuvoq, taannalu erlummut qanittuaraalluni inisisimal-luni. Taamaammat nakorsap inussani atorlugit qinersip tunua malugi-niarsinnaavaa, taamaalillunilu angissusaa aamma nalilersinnaallugu, issorsimassusaa, qaavalu. Qinerseq nakasuup paani kræfteqartoqarne-ranik pasitsaassissoqartillugu misissuineq taanna aaversinnerlu misissui-nerni siulliusarput.

Nakorsap qinerseq nakasuup paani pissusissamisuunngitsumik malugi-niagaqarnermini inussani atorlugit misissussavaa. Misissuineq taaneqar-tarpooq rektal eksploration.

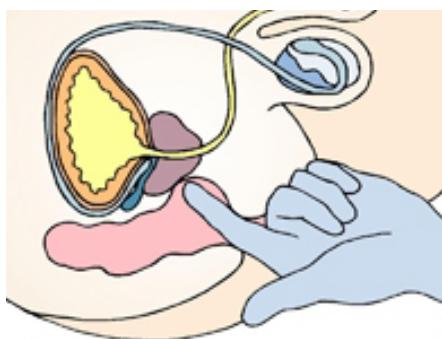
Aaviinikkut misissuineq

Aaviinikkut misissuinermi ilaatigut aanni PSA-p annertussusaa (Prostata Specifikt Antigen) misissorneqartarpooq. Qinersimi nakasuup paani PSA taamaallaat pilersarpoq, aammalu qinersimit ajunngitsumit annertulaartoq aakkut ingerlaalersinaasarluni. Taamaammat aammi pigisai nalinginnaasut PSA-mit pilersinnaasarput. Qinersimi nakasuup paani nappaateqalersimappat, aammi annertulaartumik PSA-mik nassaartoqarsinnaasarpoq. Qinersimi nakasuup paani PSA annertooq kisimi pissutaaneq ajorpoq. Assersuutigalugu qinerseq nakasuup paani ajunngitsumik naasoorneq, kiisalu qinersimi nakasuup paani aseruuttoorneq aamma nakasummi annertuumik PSA-mik pilersitisinnaasamat. Taamaattumik misissuinerit allat aamma pisariaqalertarput, tassani paasiniarlugu ilumut kræfteqartoqarnersoq.

Maligaasat tusaaneqarsinnaanngitsut atorlugit misissuineq

Qinerseq nakasuup paani aamma timip iluanik misissuineq, maligaasat tusaaneqarsinnaanngitsut qaammar-tartoq atorlugu erlukkoortillugu misissuinermi atorneqartarpooq. Maligaasat tusaaneqarsinnaanngitsut nassitsisutaata assikkut takutissinnaavaa qinerseq nakasuup paani. Misissortinneq inussat atorlugit misissortinnertullu iluaatsumik misigneqarsinnaasarpoq.

Maligaasat tusaaneqarsinnaanngitsut qaammar-tartoq atorlugu erlukkut tinuneqarnersoq misissuisoqartarpooq, aamma misissugassamik peersisoqartarluni. Misissuineq taaneqartarpooq transrektal ultralyd (TRUS)

Misissugassamik peersineq (biopsi)

Maligaasat tusaaneqarsinnaanngitsut atorlugit qaammartartoq atorlugu nakorsap meqqut misissugassamut isertissavaa, misissugassanik peersinermi (biopsier). Misissuinermi ataatsimi misissugassat qulit aqqaneq marlulluunniit tiguneqartarpot. Misissugassatut tigusat allisitsiutkkut misisornerisigut paasineqartarpoq ilumut qinersimi nakasuup paani kræfteqarnersoq.

Kræftimik nassaartoqarpat, taava kræftip qanoq saassussiumatutiginera Gleason-scoren atorlugu misissuinikkut naliliisoqartarpoq, taannalu marlunniit qulit tikillugit annertussuseqarsinnaasarpooq. Ullumikkut amerlasuunit Gleason-scoren qinersimi nakasuup paani kræfteqaleqqajaanermut killifittut 2-miit 5-imut annertussusilitut nalilersuutigineqartarpoq.

Unitsinneqarnak misissugassanik peersivigineqassaatit. Misissortinneq iluaassinnaasarpooq annernarlunilu, kisianni assigiinngitsumik misigineqartarluni. Aseruttoornissamut aarlerinartoq pinaveersimatiniarlugu misissugassanik peersisoqalerpat antibiotika-nik nakorsaaserneqassaatit. Misissugassanik peersisoqareerneratigut quut aattaqalaarsinnaavoq, anisooqalaarluni, aamma anartaqalaarluni. 38,5 sinnerlugu kissarneqalissagaluaruit, taava misissugassamik peersivigitiffinnut ingerlaannarlutit saaffiginnissaatit.

Tarrarsuinikkut misissuineq immikkut ittoq

Tarrarsuinikkut misissuineq immikkut ittoq ingerlanneqartarpoq, tassani nakorsap imerajuup soruiardeqartarfianut kræftip siaruaassimanissaapasitsaakkuniuk, kisianni saanernut siaruaassimanngitsqoq. Tarrarsuinikkut misissuineq immikkut ittoq ingerlanneqartarpoq, tassani qinngortartillutit katsorsartissaguit.

Tarrarsortinneq tarrarsuisarfimmi ingerlanneqartarpoq, tassani akiummi innangatinneqassallutit, tassanngaanniillu tarrarsuummut sullulimmut isertinneqassallutit. Ilaannikkut misissuut uloriananngitsqoq atorneqar-

tarpoq, taannalu taqaaqqannut ilummut kapillutit tunniunneqassalluni. Misissortinnejq minutsini 15-inik sivisussuseqartarpoq.

Knoglescinticrafi

Nappaatip saanernut siaruaasimanissa takuniarlugu, taava misissui-neq Knoglescinticrafi-mik taaneqartartoq atorlugu misissorneqassaatit. Taanna radioaktivinik imerpalasumik atortoqarluni taqaaqqannut ilummut kapillutit tunniunneqassaaq. Tamatuma kingorna timit assiliivim-mik immikkut ittumik assilineqassaaq, taamaalilluni kræfti saaninnut siaruaassimanersoq takuneqarsinnaalissalluni. Misissuineq akunnermik ataatsimik sivisussuseqassaaq, unitsinneqassanngilatillu. Aamma ippin-nartoqanngilaq.

MR-scanning

Kræfti saanernut siaruaassimappat, taava Knoglescinticrafi-mik taa-neqartartoq atorlugu tarrasuunikut misissorneqassaatit, imaluunniit MR-scanning-imik timivit ilaanut nappaammik siaruarfigineqarnissa pasitsaassamut misissorneqassallutit. MR-scanning CT-scanning-itulli ingerlanneqartarpoq, kisianni nalunaaquttap akunnera angullugu sivi-sussuseqarluni.

Imerajuup sorujuarneqartarfinik misissuineq

Nakorsap kræftip imerajuup sorujuarneqartarfinut kuutsiniittunut siaruaassimasinnaaneranik aarlerinaateqarnersoq naliliiffigissavaa. Aarlerinaat annertungaatsiarpat, taava imerajuup sorujuarneqartarfii pilattaanikkut peerneqassapput, piikkallu allisitsiutikkut misissorne-qassallutik. Imerajuup sorujuarneqartarfii qinngortaaannginnermi pilallugit peerneqartarput, imaluunniit annertuumik qinersimi naka-suup paani peersinermut atatillugu suliarineqartarlutik. (prostatektomi) takuuuk qupp.

Qanoq napparsimatigaanga?

Nappaativit sumut killinna aallaa-vigalugu qanoq katsorsartissaner-sutit nakorsat nalilersuiffigissavaat. Misissortinnerit tuniliaqtalaralugu nappaativit sumut killinna paasi-neqassaaq, Gleason-scoren atorlugu misissuinikkut PSA-qarninnik kisitsisit takuneqarsinnaalissagamik.

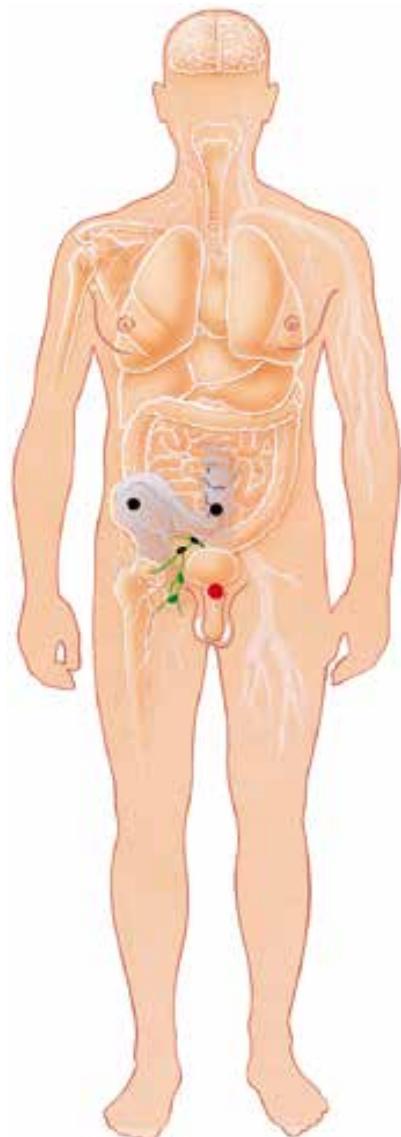
Qinersimi nakasuup paani kræfti immikkoortillugu taaguuserneqartar-poq, tassalu sumiissusersisaq, sumiif-fimmi siaruaattoq aamma qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaattoq.

Qinersimi nakasuup paani kræfti sumiissusersisami kræfti avataanut siaruaassimanngitsoq.

Qinersimi nakasuup paani qa-nittumi kræfti qinersimi nakasuup paava akimorlugu tinuneq naasima-soq, kisianni imerajuup sorujiar-neqartarfiinut saanernulluunniit siaruaassimanngitsoq.

Nappaammi siaruaassimasumi kræfti imerajuup sorujiarneqartar-fiinut aamma/ imaluunniit saanernut siaruaassimasoq.

Qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaakkaangami imerajuup soru-jiarneqartarfiinut aamma saanernut siaruaateqqaartarpooq.

Nappaativit sumut killinna aallaavigalugu qanoq katsorsartissaner-sutit nakorsat nalilersuffigissavaat. Misissortinnerit tunuliaqutaralugu nappaativit sumut killinna paasineqassaaq, Gleason-scoren atorlugu misissuinikku PSA-qarninnik kisitsisit takuneqarsinnaalissagamik.

Qinersimi nakasuup paani kræfti immikkoortillugu taaguuserne-qartarpooq, tassalu sumiissusersisaq, sumiiffimmi siaruaattoq aamma qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaattoq.

Qinersimi nakasuup paani kræfti sumiissusersisami kræfti avataanut siaruaassimanngitsoq.

Qinersimi nakasuup paani qanittumi kræfti qinersimi nakasuup paava akimorlugu tinuneq naasimasoq, kisianni imerajuup sorujuarneqartarf-inut saanernulluuniit siaruaassimanngitsoq.

Nappaammi siaruaassimasumi kræfti imerajuup sorujuarneqartarfii-nut aamma/ imaluunniit saanernut siaruaassimasoq.

Qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaakkaangami imerajuup sorujiar-neqartarf-inut aamma saanernut siaruaateqqaartarpooq.

TNM-imi immikkoortiterinermi naalisaitit

T1: kræfti misissugassanik peersinermi taamaallaat takuneqarsinnaasoq. (sumiissusersisaq)

T2: tinuneq qinersimi nakasuup paavanut killilik. (sumiissusersisaq)

T3: tinuneq qinersimi nakasuup paavata avataanut naasimasoq. (sumiiffimmi siaruaattoq)

T4: tinuneq timip pisataanut allanut naasimasoq (siaruaattoq)

N0: imerajuup sorujuarneqartarf-inut siaruaanneqanngitsoq

N1: kuutsimi imerajuup sorujuarneqartarf-inut siaruaassimasoq. (siaruaattoq)

M0: timimi allamut siaruaassimanngitsoq

M1: timimi allanut siaruaassimasoq. (siaruaattoq)

Qinersimi nakasuup paani kræfti sumiissusersisaq qanoq katsorsarneqartarpa

Qinersimi nakasuup paani kræfti katsorsassagaanni, nappaatip killiffia apeqqutaatinneqartarpooq, takuuk qupp.

Qinersimi nakasuup paani kræfti tamaat katsorsarnissaas pisariaqannilaq. Qinersimi nakasuup paani kræfti saassussiumatuujunngitsoq nakorsap nalilerpagu, taava PSA atorlugu nakkutiginissaanik aamma nutaanik misissugassanik peersinissaq innersuussutigissavaa. Ukiuni tulliuttuni PSA qaffassagaluarpat, taava nappaat katsorsarneqarsinnaallissaaq.

Angutini qinersimi nakasuup paani kræfti sumiissusersisamik, aamma sumiiffimmi siaruaattumik nappaateqartut ajorunnaarutissaat siunertaralugu katsorsarneqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaapput.

Ajorunnaarsitsilluni katsorsaanernik assigiinnngitsunik marlunnik uppernarsakkanik qinersimi nakasuup paani kræfti sumiissusersisamik katsorsaasoqarsinnaavoq: pilattaanikkut aamma qinngortaanikkut. Qinersimi nakasuup paani sumiiffimmi siaruaattoq pingaarnertut qinn-gortaanikkut katsorsarneqarsinnaavoq, takuuk qupp.

Pilattaaneq

Pilattaanermi radikal prostatektomi-mik taaneqartartumi, qinersimi nakasuup paava peerneqartarpooq, aamma anisuussaqarfitt nassat allit ilaani akimut pilatsinkkut, imaluunnit qinngut atorlugu robot ikorsiul-lugu pilattaanikkut.

Quup aqqutaa qinersimi nakasuup paavatigut ingerlaartarpooq. Taa-mammat nakasuk quup aqqutaanik ilallugu mersunneqartarpooq,

qinersimi nakasuup paavata ataaniittooq ilangngullugu. Quisaat amit-sunguaq quup aqqutaanut aamma nakasummut ikkunneqassaaq, taannalu ulluni 7-14-ini atatinneqassaaq mersunneq maminniassamat.

Sianitut tissassinnaanermut iluaqutaasartut qinersimi nakasuup paava ammut atuarlugit inisisimapput, taakku aamma ilaatigut immik-kut pisoqartillugu ajoqusinngitsoorneqarsinnaasarpus. PSA aallaavig-lugu nakorsap naliliiffigissavaa Gleasons score aamma nappaatip killiffia malillugu periarfissaqassanersoq. Nappaat saassussigajuttuuppat, taava kræftip ipiutaasartaasa tamarmik peerneqarnissaat pingaartuuvoq. Tamaattumik sianitut tissassinnaanermut iluaqutaasartut peerneqann-givinnissaat pinngitsoorneqarsinnaaneq ajorpoq.

Eqqumiikkaluamik pilatsereernerpit kingorna ullut marluk pingasul-iunniit uninngassaatit.

Pilatsereernerup kingorna sunniutaasartut

Pilatsereernerup kingorna piffissap ilaani amerlanerit querusunnermik-kut nakkutiginnilluarsinnaaneq ajorput, kisianni pitsanngoriartupallar-tarpoq. Pilatsereernerup kingorna ukioq ataatsip qaangiunnerani, sulia-ritissimasut amerlanerpaartaat nalinginnaasumik quisinnaaleqqittarpur. Taassuma tungaanut ilupaqtutini alliaqutaqartarnissaq pisariaqartas-saaq, kusernerit tuffissaannik.

Sivisunerusoq isigalugu nakasummik nunusinnaannginneq ajornar-torsiutaasarsinnaavoq (Inkontinens), aamma tissassinnaannginnermik ajornartorsiuteqartarneq (impotens). Inkontinens matoqqalluannginer-mik kuuttoqalaartarnermik pilersitsisassaaq assoroornerni, assersuuti-galugu kivitsinerni, quersornerni aamma tangajornerni. (stress-inkonti-nens).

Tissassinnaajunnaarnermut aarlerinaat pilatsereernermi annertu-sarpoq. Atoqateqarnissamut kajumissuseq pilatsereernermi piivinneaq ajorpoq, kisianni tissassinnaanermut pisinnaasap amigalertarnera anguterpassuarni pilatsinnikuni ajornartorsiutitut atugaasarpoq.

Amerlasuutigut nakorsaat atorlugu katsorsaasoqarsinnaavoq, takuuk qupp. Anisoorsinnaajunnaarneq angutini tamani atugaasarpooq, tassani anisuussaqarfit peerneqarsimaneri pissutaalluni.

Qinngortartilluni katsorsartinneq

Qinngortartilluni katsorsarneqarnermi kræftip sananeqaatai aserorter-neqartarput. Qinngortartinneq qallikkut katsorsartinnertut pineqar-sinnaavoq, qinngornerit qinngortaammit ameq akimorlugu qinersimi nakasuup paavanut pisarput. Qallikkut qinngortaaneq unitsinneqarani ullut tamakkiallugit sap.ak. arfineq pingasuni ingerlanneqartarpooq. Pisarnertut saviminernik pingasunik

Pujortarneq aamma imigassaq – ullormut sisamat sinnertaraanni - aseruuttornerit, uummatikkut- aamma puakkut ajornartorsiuteqalerne- rit, kiisalu aanaalernissamut aarlerinaatit annertunerulerneri aamma ikit allatut pissuseqalersinnaaneri pisinnaapput.

Pilatsinnissannut aarlerinaatit annikillisssinnaavatit pujortarunnaarnikkut, aamma aarlerinaatinut killissaritiitaq appasinnerpaamik atortin-nerisigut.

Oqimaappallaarnerup aarlerinaatit annertunerulernerinut aamma ajornartorsiortitsilersinnaapput, tamanna pilatsinnerup nalaani, aamma pilatsereernerup kingorna pisinnaavoq.

Peqqinnissamut qullersaqarfiup pilatsinnissaq pillugu tamanut inassuti-gisaa tassaavoq:

- Killissarititap appasinnerpaamik atortinnissaa
- Pilatsinnissap tungaanut sap.ak. sisamat imigassartorunnaa-vinnissaq, nalinginnaasumik ullormut sisamat imertarsimagukkit.
- Pilatsinnissap tungaanut kingusinnerpaamik sap.ak. arfinillit sioqqullugit pujortarunnaavinnissat

Nakorsat qinngortaammik eqqorniagassaannik ilisiffigineqassaatit. Taamaalilluni qinngortakkat avammut killilersimaniarnissaat annikilli-

sarneqassammat, aamma saniatigut sunniutaasartut. Katsorsartinneq annernartoqanngilaq, minutcialunnguaannarnilu pinerit tamaasa sivivussuseqarluni.

Brachyterapi

Timip iluatigut qinngortaanikkut katsorsaaneq

Timip iluagut qinngortaanikkut aamma katsorsaasoqarsinnaasarpooq (Brachyterapi) Katsorsaaneq ilisimajunnaarsinneqarlutit radioaktivinik 'korn'-inik qinersimi nakasuup paavanut ikkussivigineqassaatit. Korn-it qinersimi nakasuup paavaniitneqaannassapput, kisianni radioaktiveqarneq piffissap ingerlanerani nunguktiartuaassaaq. Brachyterapi radioaktivinik korn-inik katsorsaaneq kisiat tunniunneqartarpooq, silataagut qinngortartinnermik ilaqrani.

Napparsimasut ilaat sullulik amitsunnguaq atorlugu qinngortarneqartarpooq, taannalu qinersimi nakasuup paavanut ikkunneqartarpooq. Radioaktivimik sivikitsukullammik sullulik amitsunnguaq atorlugu qinngortaammik qinersimut nakasuup paavanut isertitsivigineqartarpooq (aallarfingineqartarpooq) katsorsartereernermlu sullulik peerneqaqqittarluni. Timip iluagut qinngortaalluni katsorsaaneq taanna Brachyterapi qallikkut qinngortartinnermik ilaneqakkajuttarpooq.

Brachyterapi unitsinneqarani imaluunniit ulloq ataaseq unitsinneqarluni ingerlanneqartarpooq.

Qinngortartilluni katsorsartereernerup kingorna kingunerluutit Silarlikkut ilorlikkullu qinngortartinnerup assigisaanik kingunerluuteqartitsisarpooq, tassani pissutaavoq qinngornerit quup aqquataa aamma erluk sunnertarmassuk. Kingunerluutit saniatigutsunniutaasartunik nakasummi aseruuttoornertut ittunik sunniuteqarsinnaasarpooq, aamma timminnermik.

Qallikkut ilorlikkullu qinngortartinnej tissassinnaajunnaarsinnaaner- mut aarlerinaateqarpooq. Qinngortartereernermlu ukiut tallimat kingorna tissassinnaajunnaarnermut aarlerinaat 25 %-iusarpooq, ukiullu qulit qaangiunnerini 50 %-iulluni. Ukioqqortusiartorneq aamma pissutaqaataasarpooq.

Qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaattup qinngortarlugu katsorsarneqarnera.

Katsorsanermi atorneqarumanerpaajusartoq kræfteqarnermi killifimmi tassani tassaavoq kræftimik qinngortaalluni katsorsaaneq. Katsorsanermi siunertarineqartarpooq nappaatip kræftip ipiutaasartaanik tamakkiisumik peersinissaq, ajarunnaarsitsinissaq siunertaralugu.

Napparsimasut sananeqaataasa timimik qisuarititsisartut atorlugit aamma qinngortaanermik ilallugu katsorsarneqartarput. Sananeqaataatit timimik qisuarititsisartut (hormonbehandling) qinngortartinnginnermi siullillugit tunniunneqartarput, tassani tinunerup eqitsinnissaa anguniarlugu, aamma qinngornerit sunniuteqarluarnissaat annertusarniarlugu.

Sananeqaataatit timimik qisuarititsisartut qinngortartinnginnermi qaammatit pingasut sioqqullugit aallartinneqartarput, taamalu ukiuni pingasut angullugit ingerlanneqartarluni. Sananeqaataatit timimik qisuarititsisartut atorlugit katsorsanermi saniatigut sunniutaasartut ilaatigut qasoqqanermik, sakissakkut anniarnermik, atoqateqarnissamullu kajumikkunnaarnermik kinguneqartitsisarput (libido).

Kræfteqartunut pilersaarusiioriikkamik katsorsaaneq

Angutit kræfteqartut pilersaarusiioriikkamik katsorsarneqarnissaan-nut neqeroorfingineqartarput. Pilersaarusiukkamik katsorsaaneq pisariaqanngitsumik utaqqisinneqarnissat pinaveersaarniarlugu misiliu-taavoq.

Ataqatigiissaakkamik misissuinissaq katsorsaanissarlu ilaatigut pisariaqanngitsumik utaqqisinneqarnissat pinaveersaarniarlugu misiliu-taavoq.

Qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaattumik qanoq katsorsaasoqartarpa?

Angutini qinersimi nakasuup paani siaruaattumik kræfteqartunut katsorsartinnissamut neqeroorfigineqartarput, tassani nappaatip kigaallatsinnissaa anguniarlugu.

Qinersimi nakasuup paavata avataanut kræfti siaruaassimappat, taava nappaat katsorsarneqarsinnaanngilaq.

Kisianni kigaallatsinnejqarsinnaavoq. Tinuneq allisarniarluni sunniulluarnissamut angutit kinguaassiutikkut sananeqaataasa timimik qisuarartitsisartuinut testosterone-iiinut ataniartarput, taakku issunni sanaartorneqartarput. Timimik qisuarartitsisartut akerliinik atuilluni katsorsaaneq kræftip sananeqaataanik testosterone-inik sunniisartut kigaallatsinnissaat siunertaralugu iliuuserineqartarpooq. Testosterone-inik sanaartortut unitsinnerisigut pisinnaavoq, imaluunniit testosterone-ip kræftip sananeqaataanut isertinnaveersaarnerisigut pisinnaalluni. Timimik qisuarartitsisartut akerliinik assigiinngitsunik peqarpoq, aamma ilaatigut katsorsaaneq akuleriissitsinikkut ingerlanneqartarpooq.

Qinersit kinguaassiutit peerneqarnerat

Testosterone-inik sanaartortut issunniittarput, taamalu qinersimi nakasuup paavanut sunniuteqartarlutik allisittaramikkit. Taamaattumik qinersit kinguaassiutinik peersitsinissaq issuit sulinerata atorunnaarsinnissaat siunertaralugu, aammalu testosterone-it annikillisinniarlugit peer-

sitsisoqartarpooq. Qinersit kinguaassiutinik peersitsinissaq pilattaanikkut nakorsaatinilluunniit pisinnaasarpooq. Pilattaanermi issuit illugiissillugit peerneqartarput. Pilattaaneq taaneqartarpooq orkiektomi, aamma pis-sutsit tunngavigalugit timip ilaaniq qerititsinikkut ingerlanneqartarluni, tassani uninnissaq pisariaqannginniassammat. Qinersit kinguaassiutinik peersitsinissaq nakorsaammik kapisinikkut aamma pisinnaasarpooq, nakorsaatip taassuma issummi testosterone-inik sanaartortut unitsittarmagit. Uani nakorsaatinik peqqumaasivik pineqarpooq, taannalu sivisunerusumik sunniusimasarpooq. Taamaattumik qaammatit pingasut, arfinillit, imaluunniit aqqaneq marlukkaarlugit kapitittassaatit.

Qinersit kinguaassiutit peerneqarneranni saniatigut sunniutaasartut

Testosteron-inik sanaartorsinnaajunnaaruit, atoqateqarnissamut kajumissuseq tammassaaq, aamma tissassinnaajunaassaatit. Angutit ilaat qasoqqanermik misigisimasarput, isumaat allanngorarlutik, aamma kiakkeruloortarlutik, taakkulu tassanngaannaq takkussinnaasarput. Amerlanerit puallartarput, aamma umiit annikinnerulerlartarput. Nipili qataannerulerneq ajorpoq, tamannalu angutit ilaasa ernumassutigisarpaat. Anguterpaaluit siulliullutik attaveqarnissartik annikinnerulersit-

tarpaat, aammalu suliaqarnissaminnut kajumissusaat annikinneruler-tarluni, naak siornatigut nuannarisarluuarlugu. Saniatigut sunniutaavoq taamaatut katsorsartittut tamarmik aqquaartagaat, tassani timimi testosterone-ip annikillinera pissutaalluni.

Katsorsartinnerup aamma saanernik qequiaanermut aarlerinaat aner-tusitittarpaa (afkalkning) taamaammat iisartarkat qequiaatitallit (kalk) nerisanut tapiliullugit aamma D-vitamin-it pisarnissaat innersussutigine-qarpoq, taannalu katsorsartinninnut tapertatut atorsinnaavat.

Nakorsaat Anti-androgen

Aamma qinersimi nakasuup paavani kræfti siaruaattup anti-an-drogen-imik katsorsarneqarsinnaaneranik periarfissaqarpoq, nakorsaat iisartaganngorlugu tunniunneqartarpooq, aamma iisartakkap angutip kinguaassiutai kræftip sananeqaataanut qanillattornissaat pinaveersi-matittarpaat, angutillu kinguaassiutaasa sunniuteqartarneri assertarlu-git. Nakorsaat kisimiitillugu imaluunniit nakorsaat hormon-ilik ilanngul-lugu atorneqartarluni.

Nakorsaatip anti-androgen-ip saniatigut sunniutai

Anguterpassuit iviangip qinersimikkut annerisaqartarput, aamma angi-nerulersutut misigisarlugit. Tamanna pinaveersaartinniarlugu sakissat ipiutaasartaasa ataasarlugit qinngortarneqarnissaanik neqeroorfigi-neqassaatit. Qaqutigorsuaannaq annikitsumik pilattaanikkut sakissat ipiutaasartaat pilallugit peerneqartariaqartarput. Katsorsartinnerup malitsigisaanik atoqateqarnissamut piumasssuseq aamma piginnaasaq sunnersinnaasarpaa.

Østrogen

Arnat kinguaassiutaannik katsorsaanerup issunni testosterone-ip sanaartorneq østrogen-ip unitsittarpaa, aamma siusinnerusukkut periaaseq taanna atorneqakulavoq. Ullumikkut østrogen-imik katsor-saaneq immikkut pisuni taamaallaat atorneqartarpooq, tassani issunnik

peersineq, imaluunniit kemortinneq iluaqutaanngippat. Katsorsaaneq kapuut atorlugu pisarpoq. Østrogen ilaatigut iisartaganngorlugu atorneqartarpooq, tassani kiakkeruluttarneq annikillisinpiarlugu, kiakkeruluttarnerup issuersilluni katsorsartinnerup saniatigut sunniutigisarpaa.

Nakorsaatip østrogen-ip saniatigut sunniutigisartagai

Østrogen-imik katsorsartinneq issuersinnerup saniatigut sunniuttaasartut assigisaanik saniatigut sunniuteqartarpooq, takuuk qupp. Østrogen-imik sivisuumik katsorsartinnermi uummatip aamma aap ingerlaarnerata nappaataanik peqalernissamut aarlerinaat annertusisis-sinaavaa. Katsorsaanermi aalajangersimasumik atorneqartarunnaarneranut pissutaasut ilagaat.

Kemoterapi

Kemoterapi nakorsaammik kræftip sananeqaataanut toqunartulinnik katsorsaalluni atorneqartarpoq. Sullulik k---usertittagaq amitsuarann-guovoq, taannalu taqqakkoortillugu nakorsaat aammut akulerutitinne-qartarpoq timimilu tamarmi ingerlaartarluni. Sap.ak pingasunngoraan-gata eqquumiikkaluamik ukiup affaani unitsinnejarnak kemortittassaatit.

Katsorsaanerup nappaatip saniatigut sunniutigisartagai annikillisittarpai, aamma tamatuma saniatigut inuuneq piffissami aalajangersimasuni sivitsorsinnaallugu. Nappaat siammarsimagaangat kemortinneq aatsaat atorneqartarpoq, aamma kinguaassiutit katsorsarneri iluatsinngikkaan-gata atorneqartarluni.

Kemortinnermi saniatigut sunniutaasartut

Kemortinnermi kræftip sananeqaatai kisiisa toqunneq ajorpai, sanane-qaatit ajunngitsut aamma ilannguttaramigit. Katsorsartinninni meriann-guneq, qasoqqaneq, timip akiuussutissaanik annikillisoorernik, nutsat katannerinik, kiisalu ammip kukiillu sunnerneqarnerinik misigisaqr-tarput. Katsorsartinneq naammassippat iluaalliutit unissapput, nutsallu naaqqillutik.

Kinguaassiutikkut katsorsaanerit nutaat

Qinersimi nakasuup paavata avataanut kræfti siaruaassimasumut katsorsasarneq sukkasuumik ineriertortinneqarpoq, aamma katsorsaa-riaatsit arlaqartut nutaat atorneqarsinnaangajalerput. Immikkut ilisima-sallit nakorsaatit nutaat atorlugit katsorsaanissaq suliassaraat, aamma nakorsaatinik katsorsarneqarsinnaaneq piumasaqaatitaqarpoq.

Assersutigalugu katsorsaanissap neqeroorutigineqannginnerani kemomik katsorsaaneq misilittarneqareersimasariaqarpoq. Immikkoor-tortami katsorsartiffigisanni sulisut piumasaqaatit pillugit oqaloqatigi-sinnaavatit.

Abirateron acetat (Zytiga)

Zytiga® timimi testosterone-eqaleriartornissamut nakorsaat tamanut mattussisinnaasumik imaqarpoq. Nakorsaat ullormut ataasiarluni iisartakkatut pineqartarpooq. Katsorsartinnerup malitsigisaanik saniatigut sunniutaasartut aarlerinaataani timimi imertaqalerneq annertusisittar-paa, aap naqitsinera qaffatarpoq, kiisalu aammi kalium annikillisarluni. Saniatigut sunniutaasartut taakku akiorniarlugin Zytiga® tartut sanilequataata ameraasaanut iluaqutigineqartartut ilanngullugit ullormut iineqartassapput.

Enzalutamid (Xtandi®)

Xtandi® nakorsaataavoq anti-androgen-isulli sunniuttartoq (qulaani atuaruk). Nakorsaat binyrebarkhormon ilangunnagu ullormut ataa-siarluni iisartaganngorlugu iineqartarpooq. Katsorsartinnermi annikit-suaqqamik saniatigut sunniuteqartitsisarpooq, kisianni nakorsaatip allamik nakorsaammik allanngortitsineq sunnersinnaavaa. Aammut imerpallassaammik atuiitigaluni nakorsaat warfarin (Marivan®)-imik atuinermi pingaaruteqarpoq nakorsaatip eqqumaffiginissaa.

Saanernut attuumassuteqartunik ajornartorsiutinik pinaveersaartinneq

Kräfti saanernut siaruassimappat, taava saanerpit napinissaanut saanerpillu napeqqajaalernissaanut aarlerinaat annertusimassaaq. Ajornartorsiutit ilaannut ilaavoq katsorsartinneq. Taamaattumik saaninnik ajornartorsiuteqalinnginnissavit pinaveersaartinssaa pingaa-ruteqarpoq. Timit atorlugu suliaqartarnissat pingaaruteqarpoq. Taakku saniatigut kalk aamma D-vitamin-imik nerisannut tapertaliullugit ullormut marloriarlutit iisisarnissat innersuussutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut angutit ilaat nakorsaammik bisfosfonater-nik akiuussutissamillu antigen-imik ajattuisumik (antistof) katsorsarneqartarput.

Bisfosfonater

Zoledronat bisfosfonat-iuvoq, taannalu taqaaqqakkut kusertitsinikkut tunniunneqartarluni. Nakorsaatip saanernik napisoornissaq annikillisitarpaa. Akiuussutissanik antigen-imik ajattuisumik (antistof) katsorsar-neqartarneq ukiualunnguit tulliini aggersuni Bisfosfonat-inik taarserne-qarumaarput.

Bisfosfonater-it saniatigut sunniutaat

Bisfosfonater-nik katsorsartinnermi saniatigut sunniutaasartut sallaatsunnguupput. Katsorsartinneq assersuutigalugu nualluttutut ittumik sunniuteqartarpoq, aamma naakkut iluaalliornermik.

Antisof atorlugu katsorsaaneq

Denosumab antistof-iuvoq, taassuma saanernik qajannarsinissaq annikinnerulersittarpaa. Qaammatit taamaasa kapuut atorlugu tunniuneqartarpoq.

Antisof atorlugu katsorsartinnermi saniatigut sunniutaasartut

Katsorsartinnermi timminneq, kiagoqqajaaneq, aamma kalk-imik amigaateqarneq saniatigut sunniutaasarput.

Saniatigut sunniutaasartut pillugit, qanorlu ilillutit annikillisissinnaaneri sulisut siunnersuutinik ilitsersuinernillu ikiorsinnaavaatsit.

Katsorsaariaatsinik allnik peqarpa?

Misileraalluni katsorsaaneq

Misileraalluni katsorsaaneq ilisimatuussutikkut katsorsaariaatsimut nutaamut misissuineruvoq, sunniutigisartagaali iternga tikillugu suli iluamik paasineqanngillat. Assersuutigalugu nakorsaat nutaaq akuersisutigineqannginnerani napparsimasunut nammineerlutik peqataaru-suttunut misilittaavigineqaqqartaarpoq. Misileraalluni katsorsaanermi aalajangersimasumik pilersaarusiortoqartarpoq (allattaaveqarluni) napparsimasut qanoq amerlatigisut katsorsartissanersut, qanorlu katsorsaaneq sivisutigissanersoq il.il. . Allattorsimaffit apeqquaallutik aalajangerneqartarpoq kina misileraalluni katsorsaanermi katsorsaneqassanersoq. Ilaatigut nappaatip sumut killissimanera apeqqutaatinneqartarpoq, aamma nappaatip suussusersiniarnerata nalaani katsorsaasoqassanersoq, imaluunniit kræfteqaqqilernermi katsorsaasoqassanersoq.

Qallunaat peqqinnissaqarfíni misileraalluni katsorsaanerit atorneqartatorjussuupput. Illillu paasiniavigineqarninni aamma katsorsarneqarninni ilisimatuussutsikkut misileraalluni katsorsaanermut peqataarusus-sanersut aperineqassaatit. Oqaatsitigut allakkatigullu paassisutissanik tunineqarnissat piumasaqaatigissallugu pisinnaatitaaffigaat, soorluttaaq piffissap qanoq ilineratigullunniit misileraalluni katsorsartinnerpit na-laani akuersinerpit unitsinnissaanut pisinnaatitaaffeqarlutit.

Pilattaanerup iluani katsorsaariaatsit amerlasuut nutaat misissorneqartarput, qinngortaalluni katsorsaaneq aamma qinersimi nakasuup paavani kræfteqarnermut nakorsaatit atorlugit katsorsaanerit misissorneqartarput. Nakorsaatit atorlugit katsorsaariaatsit arlallit nakorsaqarfínni misileraatigineqarput, aamma ukioq ataaseq marlulluunniit ingerlanerini akuersissutigineqarnissaat naatsorsutigineqarpoq. Nakorsaat Qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaattumik nappaateqartut kemortinnginnerini kemortereerneriniluunniit nakorsaat tunniunneqartarpoq.

Misileraanernut tunngassuteqartunik immikkoortortami katsorsartiffigisanni sulisunut annertunerusumik paasiniaasinnaavutit.

Qinersimi nakasuup paani kræfti siaruaattumik akiuussutissaliilluni katsorsaaneq nutaarsiassaavoq neriuunateqarluartoq, taannalu suli ineriartortinneqarpooq. Ulløq manna tikillugu akiuussutissiilluni katsorsaanerit ilaannaaluunniit europamiut nakorsaatnik oqartussasaunuinit suli akuersissutigineqarnikuunngillat, aammalu qallunaat nunaanni suli atorneqarsinnaanatik.

Misileraalluni katsorsaaneq katsorsaaneruvoq suli misilinneqanngitsoq imaluunniit suli inunnut katsorsarneqarnissamut periarfissaarutivissimasunut atortinneqartartoq. Siunertarineqarpooq kræftimik napparsimasut inuunerminnillu navianartorsiortut piviusoq aallaavigalugu iluamik uppernarsineqanngitsoq.

Katsorsaanermi qaqtiguinnaq allattaavilersortoqartarpooq, aamma sapinngisamik ajunnginnerpaamik katsorsarneqarnissaat ???.

Misileraalluni katsorsaaneq kræfteqartunut immikkoortortaqarfimmi annertuumik immikkut ilisimasaqartuni aammalu ilisimatusarnermut immikkoortortaqarfinnut attuumassuteqartuni ingerlanneqartarpooq. Peqqinnissaqarfimmi nakorsap peqqinnissamut qullersaqarfik aqutigalugu napparsimasut katsorsartinnissamut tassunga inner-suussutigisarpai. Suliamullu paasisimasaqartunut ataatsimiititaliap peqqinnissamut qullersaqarfik misileraalluni katsorsaanissaq pillugu siunnersuuteqarfigisarlugu. Periarfissaq taanna aamma taaneqartarpooq 'second opinion'

Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaangitsut atorlugit katsorsaaneq

Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaangitsut atorlugit katsorsaaneq katsorsaariaasiuvoq peqqinnissaqarfinni nakorsat nalinginnasumik neqeroorutigineq ajugaat. Innersuussutigineqarsinnaangnilaq katsorsaanissamut neqeroorutit akuerisaasuttaaq naaggaarnissaat

Kisianni illit nammineerlutit neqeroorummik allamik ilassuteqarnis-sannik toqqaasinnaavutit, pingaaruteqarporlu nakorsarisavit oqaloqatinissaa.

Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaangitsut ilaasa peqqinnissaqarfimmi katsorsartinnerit sunnersinnaavaat.

Maluginiartariaqarpalli periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaangitsut atorlugit katsorsaanermi qaqtiguinnaq iluatsittoqartarmat, taamaat-tumik iluaqutissartaanik saniatigullu sunniutaasartunik qulakkeerlugu ilisimanittoqanngimmat aamma ilisimasariaqarpat.

Katsorsartinneq naammassippat qanoq pissaanga?

Nalinginnaasuuvooq katsorsartereernerpit kingorna nukillaangaguit qasusutullu misigisimallutit. Napparsimasorpassuit tamatumia kingorna kingunerluuteqartarpuit, tamannalu inuunerminni sungiunniarts-saavaat. Katsorsartinnikut ilaasa nuna tamakkerlugu kræfti pillugu siun-nersuisartut ikiuniarnerat tapersersuinerallu atoraangamikku iluaqu-tigisartorujussuuaat aamma Piginnaanngorsaqqitarfiup Dallund-ip neqeroorutai. Takuuk qupp.

Nakkutiginninneq

Katsorsartinnerpit ingerlanerata aaffaani nakkutigineqarlutit misis-sortittassaatit, aamma katsorsartereeruit misissorneqartassallutit. Katsorsartinnerup kisimi aalajangertarpaa qanoq akuliksigsunik nakkutigineqarlutit misissortittassanersutit. Nakorsavit tamanna pillugu ilitsersussavaatit. Piffissap sivisunngitsup qaangiunnerani illit nakorsari-sannut nakkutigineqarlutit misissortittalissaatit.

Napparsimaleqqinnissamut annilaanganeq

Qinersimi nakasuup paavani kræfteqartorpassuit ukiuni amerlasuuni katsorsarneqartarpuit. Nappaat malunnartuerukkaangat katsorsaaneq naammassineqartapoq.

Katsorsartereernerit naammassereeraluertoq, nappaatip puiguinnissaa inuunivillu siornatigutut ingerlateqqinnissaa ajornakusoorsin-naasapoq. Kræftimik napparsimanikorpassuit nappaamminnik utertooqqinnissartik annilaangassutigisarpaat, timertillu eqqumaffiginerulerlarlugu.

Taamatorpiaq misigisimaguit ernumassutigisat pillugu nakorsamik oqaloqateqaruit immaqa iluaqtigissavat. Kræftimik nappaateqarnikut

allat aamma oqaloqtiginerisigut misilitagaat atorsinnaassavatit. Asser- suutigalugu napparsimasut peqatigiiffiat PROPA. Atuaruk qupp.

Pilatsereerluni nappaammik utertooqqinnermi katsorsartinneq

Pilatsereernerpit kingorna napparsimaleqqissagaluaruit, tassalu PSA-vit qaffakkiartorneranit pissuteqarpat, taava ilassutitut qinngortartillutit katsorsartinnissat iluaqtigissanerit nakorsavit nalilersussavaa. Kræftip sananeqaatai kaanngarnikkut timimi allamut tinunernik pilersitsisimaneri pissutigalugit (metastaser) napparsimaleqqissimaguit, taava kinguaassiutikkut katsorsarneqarnissannik neqeroorfingineqassaatit.

Qinngortartilluni katsorsartereernerup kingorna nappaammik uteqqittoorneq

Qinngortartillutit katsorsartereernerpit kingorna nappaatit uteqqippat, taava kinguaassiutikkut katsorsartinnissaq neqeroorutigineqakkajuttarpoq.

Ajorunnaarsinnaavunga

Kræfteqalersimanermik kalerrinneqarneq amerlanerit tupassutigisarpaat. Amerlasuut toqunissartik ingerlaannaq eqqarsaatigeeqqaartarpaat. Ajorunnaarsinnaaninnut periarfissat nappaativit killiffia apeqqutaatil-lugu naliliiffigineqartarpoq.

Nalunaarsusuusiorneq qanoq oqariartuuteqarpa?

Nalunaarsusuusiorneq inunnut arlalinnut naatsorsuussaavoq, inunnut ataasiakkaanuunngitsoq. Nappaativit killiffia, qassnik ukioqarnersutit, arnaanersutit angutaanersutilluunniit, allanik nappaateqarnersutit, inooriaatsivit qanoq ittuunera, timikkut qanoq innerit, taakku aallaa-vigalugit nappaatip qanoq pinissaanik missiliusoqartarpoq. Nappaativit qanoq pinissaata missilornera nakorsannut apeqqutigisinnaavat, kisianni nakorsavit qularnaatsumik akinissuteqarnissaa ilimagissan-ngilat.

Oqaatigissallugu nuannarineqartartoq tassa qinersimi nakasuup paavani kræfti toqussutaasarpooq, kisianni toqussutaaneq ajorpoq.

Ilaatiguinnaq ilumoortortaqarpoq. Kisianni kræfti uteqqikkaluuarpa-luunniit sivisuumik inuuosoqakkajuttarpoq. Nappaat malugineqann-gisaannartarpoq, aamma pilatsereernerup imaluunniit qingngortar-tereernerup kingorna PSA qaffakkaluarpparduunniit. Ilisimatusartunit naatsorsorneqarsimavoq, qinersimi nakasuup paani kræfteqartut kraefti toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit toqqutaaneranut angutini 60 % pissutaasartoq, tassanilu nappaatip killiffia qaffasisoru-jussuarmiittarpoq. Nappaatip killiffia appasikkaangat, uumaannarnis-samut ilimanaat pitsaanerusarpoq. Qinersimi nakasuup paani kræfti sumiissusersisami, ajorunnaarnissamut periarfissaq qaffasisorujussuu-poq. Anguterpassuit ukioqqortusereerlutik qinerseq nakasuup paavani kræfteqarnertik pillugu ilisimatinneqaraangamik, nappaamminnik iluaalliuutinik misigisaqarneq ajorput, aamma allamik pissuteqartumik toqquteqartarlutik.

Kræftimi peerneqarsinnaanngippat?

Qinersimi nakasuup paani kræfti ajorunnaarsinnaajuaannarneq ajorpoq. Taamaattoqarpallu nakorsat anniarunnaamissutaasinnaasumik katsorsaanissamik neqeroorsinnaapput. Anniarunnaamisitsiniarluni katsorsaa-neq ajorunnaassutaaneq ajorpoq, kisianni inuunermut sivitsorsaataasinnaasarpooq aammalu inuunermik pitsaanerusumik tunisisinaalluni.

Anniarunnaarsitsiniarluni katsorsaaneq

Qinerseq nakasuup paavani kræfti siaruaattoq alliartorsinnaavoq aamma timip pisataanut allanut siaruaassinnaalluni. Kræfti siaruaatis-sappat, taava timip pisataasa ilaanut nappaatip siaruaaffigisaanut sanatigut malunniuteqartitsilissaaq. Saniatigut malunniutit assigiinngitsunik katsorsaanikkut annernarunnaarsinnejqarsinnaasarpuit.

Anniarnerit

Qinerseq nakasuup paavani kræfti siaruaattoq annialersitsikkajuttarpoq. Taamaattumik nakorsaatit anniarunnaamisitsisinnaasut pinissaat pisariaqartarpooq – aamma anniangnikkaluaruilluunniit. Annialinnginnermi iliuuseqarneq toqqisisimanarerusarpooq. Anguterpassuupput annialeraangamik aatsaat nakorsaammik perusuttartunik, kisianni ataavartumik anniarnermi aalajangersimasumik annertussusiliilluni nipaallisaatinik nakorsaasiisarneq pisariaqartarpooq. Nakorsaatit annertussusissaannik naleqqussaanissaq akulikitsunik ingerlanneqartariaqar-

tarpoq, aamma nakorsamit aalajangersimasumit nakorsaasiisarneq pitsaanerusarpoq.

lisartakkat naammaginangippata, taava annerisanut kemortinneq, imaluunniit qinngortartinneq pisariaqalersinnaavoq. Qinerseq naka-suup paavani kræfti siaruaattoq quiniarnikkut aamma ajornartorsiortit-silersinnaavoq, aamma qooq toqunartunik akoqalerinnaalluni. Nappaat qitermi saanernut siaruaatissagaluarpat, taava nissut nukillaarsinnaapput. Saniatigut sunniutaasartut eqqaaneqareersut assigiinngitsutigut ikiorserneqarsinnaapput.

Atoqateqartarnerami

Qinersimi nakasuup paavani kræftip katsorsarnera atoqateqartarninnut sunniuteqarsinnaavoq. Pilatsinnerup qinngortartinnerullu usummut sianiuutnik pilersuinera aserorsinnaavaa, taamaalillutit tissassinnaajunnaarsinnaallutit. Issummik peersineq aamma nakorsaatinik katsorsaanerup, kinguaassiutitigut allanngornerit pissutigalugit atoqateqarnissamut piumassuseq atoqatigiinnissamullu qanilaarsinnaaneq annikillisisinnaavai. Atoqateqartarnikkut ajornartorsiutit akuerinissaat ajornakusoorsinnaasarpooq, aammalu eqqartornissaat oqimaaassinnaalluni, tassani eqqartorniagaq inummut qanippallaernerapissutigalugu, aammalu paqumigineqartarmat. Taamaammat taakku ajornartorsiutit paqumigunnaarallarnissaat pisariaqarpoq, nakorsarlu ajornartorsiutit pillugit oqaloqatigalugu, tassami ikorneqarnissamut periarfissaqarmat.

Pingaartuuvoq pisariaqlunilu katsorsartinnginnermi katsorsartinerup kingunerisinnaasaanik paasitinneqarnissaq, aamma atoqateqarnermut sunniutaasartut katsorsarnissaannut periarfissat paasinissaat. Aappaqaruit, nakorsamik oqaloqatiginnikkartorninni ilagisinnaagukkupitsaanerussaaq, taamaalilluni ajornartorsiutit pillugit oqaloqatigiinnissamut ammaassisagaluarumi.

Tissassinnaajunnaarneq ikiorserniarlugu iisartakkat

Tissassinnaajunnaarnermut iisartakkat tissassinnaaleqqinnissamut ikiorserniarnermi siullerpaatut atorneqartarpuit. lisartakkat taqaaqqanik eqqissisisarput, aallu usummut ingerlaartoq annertunerulersittarlugu, taamaalilluni tissassinnaaneq pisinnaalertarluni. lisartagaq tamaallaat tissassinnaanermut sunniuteqartarpoq, taamalu tissanneq inernermeraatsaat tissakkunnaartarluni. Atoqateqarnissat nalunaaquttap akunneraffaq sioqqullugu iisartagaq iisassavat. lisartakkap annertussusilernera pillugu nakorsat oqaloqatiguk, tassani saniatigut sunniutaasartut aarleeriaataat aamma pillugit.

Kapuut

Tissassinnaajunnarneq ikiorserniarlugu iisartakkat iluaqutaanngippata,

taava nakorsaat kapuut amitsunnguaq atorlugu usunni suanngarsaam-mik kapineqassaatit. Nakorsatip taqaaqqat neruttortissavai, aammalu usunni suanngarsaatip nukii qasukkartissallugit, taamalu aak utimut ingerlasinnaajunnaartissallugu. Angutini tissassinnajunnaartuni 70-75 %-ii taassuminnga tissassinnaalertarpuit. Nakorsap qanoq imminut ka-pisinnaanerit erseqqissumik ilitsersuutigissavaa. Usukkut nakorsaammik kapereernerup kingorna minutsit tallimat, nal.ak ataatsip ingerlanerata akornanni tissassinnaneq takkutissaqaq. Tissanneq sunniivigineqannngik-kaluarluni takkutissaqaq, aammalu tiimalunnguani sunnusimasarluni, tassani aamma inereeraluaruilluunniit usut qerattarsimaannassaaq. Nal ak sisamat sinerlugit tissassimassaguit, taava pingaaruteqarpoq nakor-sat pigaartorluunniit attavigissagakkit, taakku tissannerpit unitsinnis-saanut nakorsaammik tunisinnaavaatsit.

Nakorsaat manguttagaq

Aamma nakorsaammik manguttakkanik peqarpoq, nakorsaat mangut-tagaq quup aqquthaagut isertinneqartarpoq. Tassani timip kissassusaata aatsittarpa, usuullu suanngarsaataata milluassavaa. Minutsit tallimat qulit qaangiunnerini sunniuttarpoq.

Usummut taarsiu

Aamma usummut taarsiummik ikkussisoqarsinnaavoq, kisianni taanna katsorsaatigineqarsinnaasunik allanik periarfissaqanngippat aatsaat neqeroorutigineqarsinnaavoq. Pilattaanikkut suanngarsaatit peerne-qassapput, kisianni ajornartorsiutinik takkuttoqassagaluarpat taanna ikkutassaq peerneqassaaq, taamalu ajoraluartumik inuunerpit sinnera tissaqqissinnaajunnaavissallutit.

Kuutsip naqqanik sungiusaaneq

Kuutsivit naqqata sungiusarneratigut quuit nununissaa pitsaaneru-lersissinnaavat. Aamma sungiusarnerup tissassinnaneq pitsaanerusu-mik sunniuteqarfigisinnaavaa.

Sooq qinerseq nakasuup paavani kræfteqalersoqartarpa?

Sooq qinersimi nakasuup paani kræfteqartoqalertarnersoq ilisimane-qanngilaq. Tassani timimi sananeqaatinik kingornussisarneq aamma pisooqataasinjaavoq, kisianni timimi sananeqaatit sorliit nappaatip aarlerinaataanik ineriertortsiarnersut suli ilisimaneqanngilaq. Angutip qinersimi nakasuup paani kræftimik pilersoqalertarnera marloriaammit suli annertunerusumik pisarpoq, angutip ataataa imaluunniit qatannguttaa taamatut nappaateqarsimagaangat. Ilaqtariinni qanigisani taamatut nappaateqarsimasut marluugaangata (ataata, akka, aataa, qatann-gut, anaanap ataataa, imaluunniit angut qatanngutaa, taava nappaatip aarlerinaataa quleriaammik annertunerulertarpoq. Qinersimi nakasuup paani kræfteqalernissap aarlerinaataa ukioqqortusiatorneq malillugu aamma aarlerinaat annertusiartortarpoq.

Kræftimik nappaatit allat killormoortuanik nerisatigut aamma inooriatsimik ingerlatsinermut attuumassuteqartunik aarlerinaateqaler-toqartarnera suli paasineqanngilaq, tessani aamma qinersimi nakasuup paani kræfteqalernissap aarlerinaataata qanoq ineriertortarnera suli paasineqarani.

Nammineerlunga qanoq iliorsinnaavunga?

Kræftimik nappaatip suussusersinera tupannartumik kinguneqartarpoq, eqqarsaaterpassuit aamma isumakuluutit takkuttarmata. www.ditliv.dk-mi ilisimasassanik, nerissallu pillugit sungiusaatnik, sinittarnernik, aalasarnissamik aamma eqqarsaatit pillugit atuarsinnaavutit.

Kræftimik napparsimasut amerlasuut nammineerlutik qanoq iliorsinnaanertik eqqarsaatigisartorujussuuat. Nerisat, timimik aalatitsinissaq, tupa aamma imigassaq, taakkuupput iliuuseqarfiusinnaasut.

Nerisat timikkullu sammisat

Nerisat pillugit immikkut iliuuseqarsinnaaninnut nakorsarisat siunnersorneqarnissannik aperiuk. Katsorsartinnerup nalaani kingornalu timikkut sammisaqartarneq amerlasuunit assorsuaq nuannaarutigineqartarpoq, timikkut tarnimikkullu iluaallatsitsinerusutut misigisimaler-saramik. Qanoq iliornissat pillugu, suullu sammissagukkit pitsaanerusoq nakorsarisat oqaloqatigiuk.

[www.cancer.dk/motiongavner atuakkit](http://www.cancer.dk/motiongavner_atuakkit)

Pujortartarpit?

Qinersimi nakasuup paani kræfteqaruit pujortartarlutillu, ajunnginerussaaq pujortartarunnaaruit. Pujortartaruit katsorsartinninnut sunniuteqarsinnaavoq, taamaalilluni pilatsinninni qinngortartillutillu katsorsartinninni, nappaatip allatut pissuseqalerneranik arlaqartunik pisqarsinnaalluni. Aamma pilatsereernerpit kingorna ikivit manninniareranut ajornakusoortitinerussaaq. Pujortartarneq pissutaalluni ulluni arlalinni peqqinnissaqarfimmi uninngasinnaavutit, tassani nappaatip allatut pissuseqalernerera pissutaalluni.

www.cancer.dk/tobak atuakkit

Pujtarunnaarnissannut ikiorneqarusuppit?

Pujtarunnaarniarneq sapernartarpoq. Pingaartumik napparsimalerut-tornerup qeqqani. Pujtarunnaarniarnermut atortussat akeqangngitsut, aamma pujtarunnaarniarinni siunnersorneqarsinnaaneq Stopl-nie-mut sianerlutit pissarsiarisinnaavatit, tlf. 80 31 31 31. Kommunet arlallit, nakorsaataarniarfillu aamma pujtarunnaarniarnermut tunngasunik neqerooruteqartarput.

Imigassartorpallaarpit?

Inuit imigassamik ullormut sisamat sinnerlugit imigassamik atuisut pilatsinnerminni nappaammik allatut pissuseqalertarnernik amerlanerusunik peqalersarput, assersuutigalugu aseruuttornerit, uummatik-kut- aamma puakkut ajornartorsiuteqalernerit, kiisalu aanaalernissamut aarlerinaatit annertunerulerneri aamma ikit allatut pissuseqalersinnaal-lutik. Inunnit imigassartunnginnerusunit sivisunerusumik uninngatinneqartarput. Innersuussutigineqarpoq katsorsartinnerup kingorna imigassamik imerpallaannginnissaq, tassalu killissarititaasunik qaangiaveersaarnissaq. Tassalu Peqqinnissamut qullersaqarfiup imigassat amerlassusissaannik killissarititaata qaanginnginnissaanik malittarininnissaq.

Imigassartarnerup allanngortinnissaanut ikiorneqarusuppit?

Imigassartarnerpit allanngortinnissaanut ikiorneqarnissat pisaria-qartikkukku, taava katsorsarneqannginninni peqqinnissaqarfiup nakor-savilliunniit siunnersorlutit tapersorsorlilluunniit ikorsinnaavaatit.

Aamma paasissutissat siunnersuutillu pissarsiarisinnaavatit uani:

www.hope.dk imaluunniit HOPElinie-mut oqarasuaat 80 33 06 10-mut sianerlutit, taakku akeqanngitsumik kinaassutsimillu isertuussillutik oqarasuaatikkut siunnersorsinnaavaatsit aamma imigassamik ajornartorsiuteqarninnik qaangiiniarninni tapersorsorsinnaavaatsit.

Peqqinnissamut qullersaqaqfiup imigassat amerlassusissaannik killissarititaa

- Angutinut sap.ak. annerpaamik immiaaqqat 14-init
- Taamatullu imernermi ataatsimi annerpaamik immiaaqqat tallimat

Oqaatsit allattukkat

Androgener: Angutit kinguaassiutaat, ilaatigut testosterone.

Biopsi: Misissugassanik peersineq.

Brachyterapi: Timip iluagut qinngortaanikkut katsorsaaneq, ilisimajun-naarsinneqarlutit radioaktivinik 'korn'-inik qinersimi nakasuup paavanut ikkussivigineqarneq. Korn-it qinersimi nakasuup paavaniitinneqaannas-sapput, kisianni radioaktiveqarneq piffissap ingerlanerani nungukkiartuaassaaq.

Gleason-score: Killiffittut 2-miit 5-imut annertussusilinni nalilersuutigineqartarpooq, kræftip qanoq saassussiumatutiginera tassani takuniarlugu. Nalinga appasinnerugaangat, kræfti ajunngitsuunerusarpooq.

CT-scanning (computertomografi): Tarrarsuinikkut misissuineq immikkut ittoq, tassani tarrarsuilluni assilisat arlallit qarasaasiakkut misissorneqartarlutik.

Kateter (blærekateter): Sullulik plastikki, quup aqqutaagut nakasummut isertinneqartarpooq. Sullullip isuani puussiaqarpoq, taassuma qooq nakasummit anigaangat katersortarpaa.

Knoglescinticrafi: Nappaatip saanernut siaruaasimanissa takuniarlugu misissuineq.

Qinersimi nakasuup paani kræfti sumiiffimmi siaruaattoq: Kræfti qinersimi nakasuup paava akimorlugu tinuneq naasimasoq, kisianni imerajuup sorujiarneqartarfinut saanernulluunniit siaruaassimanngitsq.

Lokaliseret prostatakræft: Qinersimi nakasuup paani kræfti sumiissuersisami kræfti avataanut siaruaassimanngitsq.

Lymfeknuder: Imerajuup sorujuarneqartarfii timip akiuussutissaata ilagiinnarpaa. Kræfti imerajuup sorujuarneqartarfisigut siaruaassinnavoq.

Metastaser: Kræftip sananeqaatai kaanngarnikkut timimi allamut tinunernik pilersitsisinnaasut. Metataster tinunertut taassumatut ittuuvoq. Kræftimik nutaamik allamik nappaateqalersitsisuunngitsoq.

MR-sacnning (Magnetisk resonans): Misissuineq, tassani napparsi-masoq sakkortuumik kajungerisalimmut inissinneqartarpooq. Radiop maligaasai nalinginnaasumik timimut nassiussornerisigut akisuanerata nalunaarsornerisigut nassiussuinera qarasaasiap timip iluata ilaa nikin-ganeqanngivissumik assinngortissinnaavaa.

Orkietomi: Issuk kræfteqartoq pilalaarlugu peerneqartarpooq.
Prostata: Latiinisoorlugu Qinerseq nakasuup paavaniittooq.

Radikal prostatektomi: Qinerseq nakasuup paavaniittumik, aamma anisuussaqarfimmik pilattarlugit peersineq.

Testosteron: Angutit kinguaassiutaat.

Udbredt prostatakræft: Timip ilaanut nappaat siaruarsimasoq, avataa-nullu.

Ultralydsscanning: Timip iluanik misissuineq, maligaasat tusaaneqar-sinnaanngitsut atorlugit.

Østrogen: Arnat kinguaassiutaat.

Suut allat aamma atuarsinnaavakka?

Kræftimik nappaateqartunut atatillugu atuagaaqqanik atuarlugit iluaquaatasinnaasunik Kræftimut Akiuiniartut arlalinnik saqqummersitsi-nikuupput.

“Kraefteqalerpunga – qanoq iliorsinnaavunga?”

“Qanigisaasutut inuuneq – kræfteqarluni napparsimasup saniani”

“kræfteqarlutit napparsimaninni pisinnaatitaaffitit”

“Kræfti atoqatigiinnerlu”

“kræfteqarlutik napparsimasunut nerisaqarnermut siunnersuutit”

“Nakorsaq aperiuk”

“Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsartinnis-sat

eqqarsaatigaajuk?”

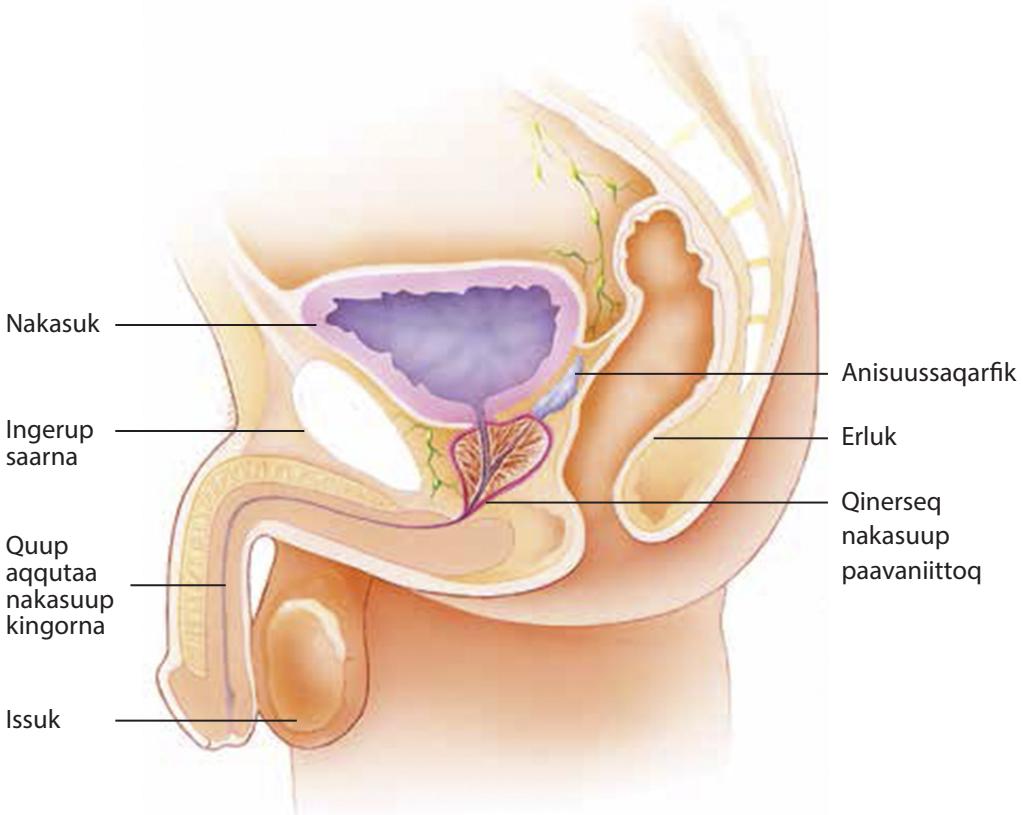
“Nakkutigineqarluni misissortittarnerup ingerlanera – katsorsartereer-nerup naammassinerani inuuneq”

Atuagaaqqat akeqanngillat. www.cancer.dk/pjecer imaluunniit oqa-rasuaat 35 25 71 00 attavigalugit piniarneqarsinnaapput. Aamma illit nappaatit pillugu uani atuarsinnaat www.cancer.dk/prostata

Nunani allani nittartakkat

MacMillan Cancer Support Europami kræfti pillugu paassisutissiisartutut nittartagaa siuarsimanerpaanut ilaavoq: www.macmillan.org.uk

National Cancer Institute (NCI) amerikami peqqinnissaqarfiup ministee-riaata kræftimut suliniaqatigiiffissuaraa: www.cancer.gov.

Sumi siunnersorneqarnissannik ikiorneqarsinnaavunga?

Kræftimut akiuiniartut nuna tamakkerlugu illoqarfinni assigiinngitsuni kræfti pillugu siunnersuisarpoq. Tassunga sianernikkut namminerluunniit takkullutit siunnersorneqarsinnaavutit. www.cancer.dk –mi siunner-sorneqarsinnaavutit ilitsorsorneqarlutilluunniit, imaluunniit kræftæli- niemut akeqanngitsumik sianernikkut. Kræftimut akiuiniartut kræftimik napparsimasunut ilaquaanullu oqarasuaatikkut siunnersuisarfigaat. www.cancerforum.dk.

Kræfti pillugu siunnersuisarfiit

Kræfti pillugu siunnersuisarfik ilinnut qaninneq uani nassaarisinnaavat www.cancer.dk/kraeftraadgivninger imaluunniit Kræftimut akiuiniartut sianerlutit oqarasuaat 35 25 75 00.

Oqarasuaatikkut siunnersuisarfiup kræftliniep ammasarfí

Ulluinnarni 9.00-21.00

Arfininngorneq – sapaat 12.00-17.00

Nallittuni matoqqasarpooq

Oqarasuaat 80 30 10 30

Kalaallit Nunaanni:

Kræftimut akiuiniarluni suliniaqatigiiffik Neriuffik, Kalaallit Nunaanni sumiiffinni amerlasuuni immikkoortortaqrarfeqarpoq. Ilinnut qaninner-paaq qanorlu saaffigineqarsinnaanersoq napparsimavimmi sulisunut nakorsanullu paasiniarsinnaavat. Imaluunniit Neriuffit Kattuffiat Nuumiittoq allavigisinnaavat Uunga:

Najugaq:

Neriuffit Kattuffiat

Postbox 1546, Imaneq 41

3900 Nuuk, Grønland

Oqarasuaat: +299 49 04 89

Fax: +299 31 25 04

E-mail: neriuffik@green.net.gl

Nittartagaq: www.neriuffik.gl

Qinerseq nakasuup paavaniittooq (prostata)

Prostata (kalaallisut taallugu qinerseq nakasuup paavaniittooq) (qal-lunaatoorlugu blærehalskirtel) kastanjetut iluseqarlunilu angissuse-qarpoq. Nakatsup atinnguaniippoq, aamma quup aqquaartarpaa. Qinerseq nakasuup paavaniittooq nalinginnaasumik 25 gram-imik oqimaassuseqarpoq, aamma qinerseerarpassuarnik peqarluni, taakkulu pingaarnertut anisuunik sanaartortarput, taakkulu anisuussaqarfimmi katersuuttarput. Qinerseq nakasuup paavaniittooq uumassusillit sanane-qaataannik pilersitsisarpoq – taannalu taaneqartarpoq prostata specifikt antigen (PSA) – taannalu anisuumut akuliuttaruni, aammalu taassuma anisuup imerpalaannarnissaa qulakkeertarpaa.

Timip pisatai amerlanerit ukioqqortusiartorneq malillugu milliar-tortarput, kisianni qinerseq nakasuup paavaniittooq inuuneq naallugu alliartortarpoq, taamaanneralu angutip kinguaassiuta testosteron tamatumunnga sunniisarpoq. Inuuit ataasiakkaani assiginngitsumik angissusilinnik qinerseq nakasuup paavaniittooq angissuseqalertarpoq. Anguterpassuit ukioqqortusiartornerini angissuseq nalinginnaasoq ajunngitsoq angusarpaat, taamaalineralu quiniarnermikkut ajornartor-siutigilersarpaat.

Qinerseq nakasuup paavaniittumi angissuseq nalinginnaasoq ajunngitsoq taanna, qinersimi nakasuup paani kræfteqalernermut attuu-massuteqanngilaq. Qinerseq nakasuup paavaniittumi allisornerup malunniutai 50-it missaani ukioqarnermi aallartikkajuttarput, aamma nakorsaatnik imaluunniit pilatsinnikkut katsorsarneqarsinnaallutik.

Nakasuk – Ingerup saarna – Quup aqqutaa nakasuup kingorna – Issuk – Anisuussaqarfik – Erluk – Qinerseq nakasuup paavaniittooq

Qinerseq nakasuup paavata avataani imerajuup sorujuarneqartarfe-qarpoq. imerajuup sorujuarneqartarfii timimi sumi tamaani arlalinni nassaassaapput, taakkulu illersuutit ilaattut atorput. Kræfti imerajuup sorujuarneqartarfisigut siaruassinjaasarpoq.

Neriuffit Kattuffiat

Postbox 41

3900 Nuuk

Oq.: +299 49 04 89

Fax +299 31 25 04

neriuffik@greennet.gl

www.neriuffik.gl

